

Силабус курсу «ІНСТРУМЕНТОВКА»

**Освітній ступінь «Бакалавр»
Спеціальність 025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма
«Інструментальне виконавство (за видами)»
Роки навчання: II
Семестри: III, IV
Кількість кредитів: 4
Мова викладання: українська**

Керівник курсу ОК 30 «Інструментовка»

Косенко Павло Борисович

Доцент, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри «Інструментальне виконавство (за видами)»

Контактна інформація: kosenko.pablo@gmail.com

Прореквізити та постреквізити дисципліни

- **Прореквізити дисципліни:**

ОК 8 «Історія світової музики», ОК 10 «Теорія музики», ОК 11 «Сольфеджіо», ОК 12 «Гармонія», ОК 15 «Диригування», ОК 28 «Оркестровий клас».

- **Постреквізити дисципліни:** ОК 22 «Методика і практика роботи з ансамблем», ОК 27 «Практикум читання з аркушу», ОК 32 «Концертно-виконавська практика».

Призначення дисципліни

Дисципліна «Інструментовка» належить до циклу дисциплін фахової спеціальної підготовки, вивчається для здобуття кваліфікації 2453.2 «Артист оркестру (симфонічного, народних інструментів, духового)» і спрямована на опанування теоретичних основ інструментування, а також оволодіння практичними навичками, необхідними для написання та роботи з ансамблевими та оркестровими партитурами.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Інструментознавство» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей: ЗК 2, 4, 8, 9, 11, 12, 15; СК 6, 12, 13.

ЗК 2 Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.

ЗК 4 Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12 Здатність працювати автономно.

ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК 6 Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

СК 12 Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.

СК 13 Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Метою навчальної дисципліни «Інструментовка» є підготовка фахівців, що володіють теоретичними знаннями та практичними навичками інструментування (оркестровки, перекладу, обробки, аранжування) для різних складів оркестрів та ансамблів.

Зміст і структура курсу

ТЕМА	Кількість годин					
	Денна форма			Заочна форма		
	разом	аудиторні	самостійні	разом	аудиторні	самостійні
І рік навчання						
МОДУЛЬ 1.						
Змістовний модуль 1. Теоретичні засади інструментовки. Прості приклади оркестровки фортепіанних творів для групи струнних смичкових інструментів симфонічного оркестру						
Тема 1. Інструментовка як вид музичної творчості. Основні відомості про оркестрову партитуру та правила її оформлення.	6	4	2	6	1	5
Тема 2. Фактурний аналіз музичного твору. Інструментовка для струнної групи симфонічного оркестру (гармонізація мелодії)	12	6	6	12	1	11
Тема 3. Інструментовка для струнної групи симфонічного оркестру (різновиди акомпанементу)	12	6	6	12	2	10
Змістовний модуль 2. Ускладнені приклади оркестровки фортепіанних творів для групи струнних смичкових та повного складу симфонічного оркестру						
Тема 4. Інструментовка для струнної групи симфонічного оркестру (поєднання фактурних прийомів)	15	8	7	15	2	13
Тема 5. Основні способи забарвлення оркестрової фактури. Інструментовка для повного складу симфонічного оркестру.	15	8	7	15	2	13
Разом:	60	32	28	60	8	52
МОДУЛЬ 2.						
Змістовний модуль 1. Інструментовка для різних складів оркестрів та ансамблів						
Тема 6. Інструментовка для різних складів оркестру (за видами).	10	6	4	10	2	8
Тема 7. Інструментовка для неоднорідних ансамблів.	10	5	5	10	2	8
Тема 8. Переклад музичного твору з готової партитури для іншого складу оркестру або ансамблю.	10	5	5	10	2	8
Змістовний модуль 2. Основи аранжування						
Тема 9. Основні прийоми аранжування. Аранжування	15	8	7	15	2	13

музичного твору зі спрощенням фактури.						
Тема 10. Оркестрова педалізація та контрапункт. Аранжування музичного твору з ускладненням фактури.	15	8	7	15	2	13
Разом:	60	32	28	60	10	50
	денне			заочне		
Загальний обсяг годин:	120	64	56	120	18	102

Політика навчальної дисципліни

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: поточний, модульний, та підсумковий (іспит/залік) контроль.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Поточний контроль – перевірка розуміння та засвоєння програмного матеріалу, умінь та навичок самостійно опрацьовувати літературу, здатності розкрити зміст теми, розділу, окремого питання; виконання письмових творчих завдань з інструментовки.

Політика оцінювання: Поточний контроль передбачає оцінювання теоретичної підготовки із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та набутих практичних навичок під час виконання завдань.

Правила оцінювання:

Максимальна кількість балів з дисципліни «Інструментовка» за семестр – 100 балів. Поточний контроль проводиться через кожні 2 години

аудиторних занять впродовж кожного семестру й оцінюється від 1 до 5 балів¹. Максимальний бал поточного контролю становить 75 балів².

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань студентів здійснюється через проведення усного опитування чи письмового тестування.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання студентом усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Підсумковий модульний контроль оцінюється від 1 до 25 балів³.

Політика перескладання.

Перескладання змістовного модуля здійснюється за бажанням студента один раз за курс вивчення дисципліни з дозволу керівника курсу та дозволу навчальної частини за наявності поважних причин. Оцінюється як підсумковий контроль. Загальний підсумок за семестр при перескладанні визначається шляхом додавання балів за поточний контроль та балів за перескладання.

Політика відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За особливу творчу активність нараховуються додаткові бали, за невчасне виконання завдань кількість балів знижується балів⁴.

¹ Дивитись таблицю «Критерії оцінювання для поточного контролю за п'ятибальною системою». Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

² Дивитись таблиці «Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти посеместрово». Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

³ Дивитись таблицю «Підсумковий модульний контроль від 1 до 25 балів». Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

⁴ Дивитись таблиці розподілу заохочувальних та штрафних балів. Робоча програма ОК 30 «Інструментовка».

Рекомендована література

1. Гайденко А. Інструментознавство та основи теорії інструментування: підручник. Х. : Майдан, 2010. 156 с.
2. Голючек М. Ансамбль українських народних інструментів. : навч. посібник I-II частини. К:КНУКіМ, 2003. 108 с.
3. Губар М. Акомпанемент та імпровізація: навчальний посібник. Основа, 2013. 168 с.
4. Гуцал В. Інструментовка для оркестру українських народних інструментів. Київ: Музична Україна, 1988. С. 2–82.
5. Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. (Українська академічна школа): підручник. Київ : НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2005. 419 с.
6. Марцинковський С. Інструментознавство / Видання друге. Рівне, 1999. 150 с.
7. Мацієвський І. Ігри й співголосся. Контонація / Музикологічні розвідки. Тернопіль, «Астон». 2002. 170 с.
8. Мацієвський І. Музичні інструменти гуцулів. Вінниця. Нова книга. 2012. 463 с.
9. Пшеничний Д. Аранжування для народних інструментів. Київ, Музична Україна, 1980. 118 с.
10. Пересунько В. Вивчення оркестрових інструментів: методичні рекомендації для студ. і викл. вищ. навч. закл. культ. і мист., керівн. оркестрів / уклад. В. М. Пересунько. Вінниця : Нова Книга, 2012. 64 с.
11. Пшеничний Д. Інструментовка для оркестру народних інструментів. Київ, Музична Україна, 1985. 70 с.
12. Хащеватська С.С. Інструментознавство: підручник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв III-IV рівнів акредитації. Вінниця, 2008. 256 с.
13. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. / Гнат Хоткевич. Харків. 2002. 290 с.
14. Черкаський Л. Українські народні музичні інструменти. Київ : Техніка, 2003. 264 с.

Інформаційні ресурси:

www.nbuiv.gov.ua – веб-сайт Національної бібліотеки імені В. І. Вернадського (м. Київ)

www.4uth.gov.ua – веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва

www.chl.kiev.ua – веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей

<http://old.dnpb.gov.ua> – веб-сайт Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

<http://ukrnotes.in.ua/poshuk.php> – ноти та біографії українських композиторів